

Türkiye, BM e-devlet raporunda 80.sırada

Dünya ortalamasının biraz üstünde kalan Türkiye, geçen yıl 69. sıradayken 2012’de 80. sıraya geriledi. Türkiye’nin 2010 da .478 olan indexi ise .5281’e çıktı.

Birleşmiş Milletler (BM), Kamu Yönetim Ağı (United Nations Public Administration Network- UNPAN) biriminin 2 yılda bir dünyada e-devletin gelişimini ölçen BM E-Devlet Araştırması 2012 raporu yayınlandı. E-devlet konusunda yapılan çalışmalar, yürütülen projeler ve sağlanan gelişmeleri konu alan E-Devlet 2012 raporunda Türkiye, toplam 190 ülke içerisinde 80. oldu. Ülkelerin kamu hizmetlerinin bilgi teknolojileri ile sunumunda kapasitesi ve istekliliğini ölçmeye çalışan rapor, e-devlet indeksinin yanında online hizmetler, telekom altyapı, insani sermaye indeksleri ve bilgi topluma yönelik olarak e-katılım indeksi ile çevre konularındaki çevrim içi çabaları da kapsıyor.

Bilkent Üniversitesi’nden Doç.Dr. Mustafa Akgül, araştırmaya ilişkin değerlendirmesinde 2012’de öncelikle devletlerin sürdürülebilir gelişim için üstlenecekleri rolün farkına varması gerektiğinin öne çıktığına dikkat çekti. Sadece kamunun değil özel sektör ve sivil toplum örgütlerini de hatırlatan rapor, toplumun tüm kesimleriyle işbirliğine gidilmesi ve paylaşımcı olunması gerektiğini vurguluyor. Raporda, yakınsama teknolojileri ve sosyal medya ile ağların gelişiminin yeniden ele alınması, günümüz dünyasını yeniden şekillendiren “bilgi” kavramının farkına varılarak uygun BT altyapısının vatandaşlara sunulması, tüm vatandaşlara ulaşma gereğinin unutulmaması, tüm çevrimiçi hizmetlere erişimin en üst seviyeye getirilmesi, düşük kullanım ve kullanıcıların eğitilmesi konusuna eğilme ile e-devlet uygulamalarının ne denli büyük fırsatlar yarattığının gözlerden kaçırılmaması gerektiğinin altı çiziliyor.

Hızlanan e-devlet gelişimine ayak uyduramıyoruz

BM e-devlet raporunda Türkiye’nin 2003-2012 arasında indeksi şöyle: .506, .4892, .496, .4834, .478, .5281. Son 4 raporda Türkiye, 56, 76, 69 ve 80. sırada oldu. Türkiye, 2012 çalışmasında indeks puanını yükseltmesine rağmen ancak 80. sırada yer alabildi. Dünya ortalaması ise .441 den .4882 ye çıktı. Bu veri aslında diğer ülkelerin e-devlet gelişiminde hızlandığını ancak Türkiye’nin bu gelişime ayak uyduramadığını gösteriyor.

Türkiye, Batı Asya denilen orta-doğu körfez ülkeleri arasında yer alıyor. Bu ülkeler şöyle sıralanıyor: İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn, Suudi Arabistan, Güney Kıbrıs, Katar, Umman, Gürcistan, Türkiye, Lübnan, Ermenistan, Azerbaycan, Ürdün, Suriye, Irak ve Yemen. 17 ülkenin yer aldığı bölgenin ortalaması 0.5547. Türkiye bölge ortalamasının altında kalarak 17 ülke arasında 10. sırada yer alıyor. Avrupa ortalaması ise, 0.7188. Avrupa ortalamasına yaklaşabilmesi için doğru devlet teşviki ve yatırımlarıyla e-devlet uygulamalarının geliştirilmesi gerekiyor.

Tüm Avrupa kıtasında Türkiye’den daha sonra gelen tek ülke Arnavutluk, .5262 ile 86. sırada. Avrupa ve Batı Asya dışında Kazakistan, Malezya, Urugay, Meksika, Arjantin, Brezilya, Panama, Venezuela, El Salvador, Mocalistan, Costa Rica ve Çin Türkiye’nin önde olan ülkeler arasında yer alıyor. Listenin ilk onu sırasında, Güney Kore, Hollanda, İngiltere, Danimarka, ABD, Fransa, İsveç, Norveç, Finlandiya ve Singapur bulunuyor.

Ana indeks 3 alt indeksin ortalaması olarak hesaplanıyor. Alt indeksler ise çevrim içi hizmetler, telekom altyapısı ve insani sermaye olarak seçiliyor. Çevrim içi, .41 ham puan ve .4641 indeksle 80. sırada olan Türkiye, bu değerle dünya ortalamasının, Amerika, Asya ve

Avrupa kıta ortalamalarının altında, ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortalamalarının altında.

İnsani sermaye indeksinde Türkiye, dünya ortalamasını aşıyor

Uluslararası Telekom Birliği’nden (International Telecommunications Union-ITU) sağlanan 5 göstergeye dayanan telekom altayapısında Türkiye’nin indeksi .3478. Türkiye bu değerle, dünya ortalaması olan .3245’i geçmiş sadece Avrupa ve Amerika kıta ortalamalarının ve gelişmiş ülkeler ortalamasının altında kalıyor. Türkiye’nin, yetişkinlerin okur-yazarlık oranı ile ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğrenimi kapsayan okullaşma oranını içeren 2 göstergeye dayanan insani sermaye indeksinin ağırlıklı ortalaması ise .7726 oldu. Bu indekste 107. sırayı alan Türkiye, dünya ortalaması olan .7173’ü aşıyor.

E-devlet indeksine girmeyen 2 indeks (e-katılım ve çevresel indeks) ayrıca hesaplandı. Çevrimiçi hizmetler anketinde özellikle 4. aşama (connected, bütünleşik), e-devlet webleri bilgi paylaşımı, etkileşim ve karar süreçlerine katılım açısından da değerlendirildi. Bu değerlendirme sonucunda sıralamada Türkiye, 0.05 değer ile 30. gruba düştü. İlk 29 grupta 127 ülke var. Bu indekste ilk 10 ülke, Hollanda, Güney Kore, Kazakistan, Singapur, İngiltere, ABD, İsrail, Avustralya, ve Almanya oldu. Türkiye’nin de içinde bulunduğu gruptaki 10 ülke ise şöyle: Cezayir, Kenya, Saint Kitts and Nevis, Sierra Leone, Swaziland, Togo, Cuba, Gambia-Bissau, Türkiye, Vanuatu. 29. grupta Somali, Sudan, Uganda, Romanya, Bangladeş var. Almanya, Güney Kore, Singapur ve ABD’nin en başta olduğu e-devletin çevre boyutunu ölçen çevre indeksinde Türkiye, .8235 ile 28. sırada.

E-Devlet Gelişme Endeksi - Top 20 Ülkeleri

Ülke	İndeks
Güney Kore Cumhuriyeti	0.9283
Hollanda	0.9125
İngiltere ve Kuzey İrlanda	0.8960
Danimarka	0.8889
Amerika Birleşik Devletleri	0.8687
Fransa	0.8635
İsveç	0.8599
Norveç	0.8593
Finlandiya	0.8505
Singapur	0.8474
Kanada	0.8430
Avustralya	0.8390
Yeni Zelanda	0.8381
Liechtenstein	0.8264
İsviçre	0.8134
İsrail	0.8100
Almanya	0.8079
Japonya	0.8019
Lüksemburg	0.8014
Estonya	0.7987

E-Katılım Endeksi Top 20 Ülkeleri

Ülke	İndeks
Hollanda	1.0000
Güney Kore Cumhuriyeti	1.0000
Kazakistan	0.9474
Singapur	0.9474
Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda	0.9211
Amerika Birleşik Devletleri	0.9211
İsrail	0.8947
Avustralya	0.7632
Estonya	0.7632
Almanya	0.7632
Kolombiya	0.7368
Finlandiya	0.7368
Japonya	0.7368
Birleşik Arap Emirlikleri	0.7368
Mısır	0.6842
Kanada	0.6842
Norveç	0.6842
İsveç	0.6842
Şili	0.6579
Rusya Federasyonu	0.6579

United Nations E-Government Survey 2012

E-Government for the People

Table 1.20 Top 10 in Europe

Rank	Country	E-gov. development index		World e-gov. development ranking	
		2012	2010	2012	2010
1	Netherlands	0.9125	0.8097	2	5
2	United Kingdom	0.8960	0.8147	3	4
3	Denmark	0.8889	0.7872	4	7
4	France	0.8635	0.7510	6	10
5	Sweden	0.8599	0.7474	7	12
6	Norway	0.8593	0.8020	8	6
7	Finland	0.8505	0.6967	9	19
8	Liechtenstein	0.8264	0.6694	14	23
9	Switzerland	0.8134	0.7136	15	18
10	Germany	0.8079	0.7309	17	15
Regional Average		0.7188	0.6227		
World Average		0.4882	0.4406		

Figure 1.12 Regional e-government in Europe

